Rabbi Yonah Gross KYHS - 2018

When an Esrog Can't be Found

מסכת סוכה דף לה עמוד א

תנו רבנן :<u>אפרי</u> עץ הדר -עץ שטעם עצו ופריו שוה ,הוי אומר זה אתרוג .רבי אומר :אל תקרי הדר אלא הדיר ,מה דיר זה -יש בו גדולים וקטנים ,תמימים ובעלי מומין ,הכי נמי -יש בו גדולים וקטנים תמימים ובעלי מומין - .אטו שאר פירות לית בהו גדולים וקטנים תמימים ובעלי מומין - ?אלא הכי קאמר :עד שבאין קטנים עדיין גדולים קיימים .בן עזאי אומר :אל תקרי הדר אלא)אידור+ ,(מסורת הש"ס] :הדור +[ואיזו היא שגדל על כל מים -הוי אומר זה אתרוג .

שו"ת הרמ"א סימן קיז (2

אן חסר תחלת השאלה, ולפי הענין היתה השאלה מ"ש דאתרוג המורכב פסול והדס מצראה כשרב והיתה התשובה לפי שהמורכב לא נקרא אתרוג ולא מקרי פרי עץ הדר, אבל הדס דבעבות תליא רחמנא וא"כ בהדס מצראה שאנו רואין בו שהוא עבות למה נפסול אותו, שהרי ליכא למטעי בדבר הנראה לחושג אבל בפרי עץ הדר, שנחלקו בו בפירוש הדר איכא למימר דילמא איכא לחכמינו ז"ל עוד דרשות אחרות במלת הדר, דאתרוג הוא דוקא. ... וכבר שמעתי מזקן אחד, שאלו המינים פירות הנקראים מורנצ"י או הלימונ"יד עצמן דרים משנה לשנה על האילן וגם יש להם כל הסימנים הנאמרים בגמרא, וכי סלקא דעתן להכשיר פירות אלו בתורת אתרוג. ולכן המורכב לא מקרי אתרוג.

3) Sdei Chemed (Lulav 11) 3:347

רודר דברתי בשדה חמדתי במערכת ארבשה מינים הכיל (היותי מזהיר את העם שלא לימול הלולב וט' קודם הכן החמם) כפב לי יודידי הנאין האד"ר כקש"ת מוסר"ר אלימו דוד ראביטודן אבד"ק מיר ינ"ד וו"ל גם אנכי הזסרתי רכים על זה אך מעני משעם האחרונים במדינתיע מוכרמים להחפלל בבוקר בבוקר לכן מד את אחרונים במדינתיע מוכרמים להחפלל בבוקר בבוקר לכן אד את או את היותי בי של יום לי יומול מהכן בי ע"א יום הוא וכתול ב" ע"א מים בי אל יושו בילה שמא יום הוא וכתול כ" ב"א מ"א ככ"ד "שם וכהך דיומא ד' כ"א מ"א ואם כן שהה שנתלאים בכל במי מדרשום וגם לרוב בני אדם מורה שעות מכוונים יש לומר דאין אשש עעות כל כך כבדורות הראשונים (ודברי אא"ז הכן המתה לכים ביות בחשלה סודם הכן החמה הכן החמה לריכים עיון גדול) אתכם עיקר החפלה קודם הכן החמה ראוי למנוע עכ"ד יל"ו אתכם מתמכר אשרי לגדולי הדור המלמדים

I. New World Esrogim

5) Occident - Vol. V, No. 2 Iyar 5607, May 1847 Baltimore, 20th April, 5607.

My Dear Sir,

It is not long since, that several of my friends urged me to come out publicly, in your periodical, with my opinion about the אתרוגים, which are yearly brought from the West Indies to this country. I am so much disinclined to give publicity to any thing of a controversial nature in matters of our religion, that even now I should not trouble you, but that the time is approaching when our yearly communications are made to the West Indies for the supply of Citrons, and I think it therefore my duty, for the sake of our

religion, to state that these כשר אתרוגים, and there cannot be found any word against them in all פוסקים ראשונים ואחרונים. All rumors that were set afloat against the אתרוגים of these אתרוגים of these אתרוגים are founded in error and misinformation. Now, my dear sir, I wish only to promote the unity of Israel in matters of religious observances, and endeavour to effect that our brethren of Israel shall not be willfully deprived of the observance of אמרוגים without just cause.

I remain, very respectfully,

Your obedient servant,

A. Rice

4) Rav Dovid Frankel - Be'er David 18

נסתפקתי הנה נשנה זו שלא היה אחרוג ולולב רק בעיירות גדולות אם מחויב לעקור מביתו ולילך לעיר אחרת ליו"ט כדי שיקיים המצוה. שוב מנאמי בח"א כלל ס"ח סי י"ט שמסחפה כזה, ובנשמח אדם שם נראה דעתו דבמקום דאזיל ואתי ביומי מחויב לילך, וכדאיתא בסוכה כ"ו ע"ב, ובמי שיש לו חשה ובנים חין לריך לעקור דירתו שהרי שמחה היא ג"כ מ"ע מה"ח, וקימ"ל אשה בעלה משמחה, ועוד מטעם אחר אין לריך לילך מביתו, דהא קודם יו"ע לא חל עליו כלל המצוה עד יו"ע ואז אי אפשר לו לילך יותר מתחום שבת. והבית רתי לדבריו ובקוף הביא דברי הרמב"ם פ"ה מהלי ח"ת דחייב להקביל פני רבו ברגל ביו"ט אע"ג דלא אתי ביומי, וא"כ מוכח דלא מהני טעם זה דושמחת לבעל שום מלוה, וסיים ולכן הדבר

6) Rav Eliyahu Posek - Eitz Hasadeh p. 66

- ---

ובת שובת דברי יוסף סי' ל"ב ראיתי לענין אתרוגי אמעריקא הנקראים אתרוגי וועסטאינדיא שמשונים

קצת בתוארם משלנו שחקר וחשב שהם
האתרוגי האמיתים שהוציאם טבע הארץ
בלי תחבולות אדם שנמצאים כיערי
ימי קדם שגדלים שם מכמה אלפים
שנה ולא היה איש לתקנם בתחבולות
ממעמדם השפל שכמעט הם בגדר
אילני סרק משא"כ בשאר ארצות נשתנו
שונות עד שהגיעו למעלה שהם עתה
כמו שכתבו המחקרים שהרבה פירות
הנמצאים באיירופא לא מתחילת הבריאה
הם במדרגה הנוכחית כי אם באורך
הזמן עלו אחת אחת למדוגה הזאת

7) Rav Betzalel Illoway – Shu"t Milchomos Hashem p.32

8. Would not permit the bringing of the dead into the synagogue to hold the funeral services there.

Temporary decisions (הוראות שעה):

- 2. A lady, very prominent and wealthy, who, from being a hater of everything Jewish or that bore that stamp, had through his sermons and his efforts become a very pious mother in Israel, who kept a strictly kosher house, observed the Sabbath in most orthodox fashion, lights, etc., asked my father at the beginning of the hot season (which sets in early in the South) whether, as she lived at a great distance from the synagogue and could not walk it in the summer months, she should remain away for that period or whether she might ride thereto in the street car.

8) Operation Torah Rescue p. 109

But their joy lasted only until Pearl Harbor, when Mr. David Abraham and all the members of his family — being British subjects — were arrested by the Japanese together with all the citizens of the Allied countries. Eventually they were interned in a civilian prisoner-of-war camp to share the lot of all the British subjects and American citizens in Shanghai. Their properties were confiscated by the Imperial Japanese Army, and David Abraham's mansion and gardens in Shanghai were taken over by a Japanese admiral.

One result of this personal calamity of the Abraham family was that the Jews of Shanghai were deprived of their sole source for esrogim. As a last-ditch solution, someone dispatched a Chinese with orders to climb the tall walls surrounding the Abraham gardens and to pick some esrogim. True, the illustrious Imperial army was unable to foil this "coup," but in retaliation apparently decided to uproot the esrog tree, because shortly afterwards the news spread that the tree had been cut down. The Jews of Shanghai were now faced, for the first time in years, with the necessity of finding a new source of esrogim.

Before the approach of the following Sukkos festival, many plans were devised to provide Shanghai's Jewry with the *esrogim* essential for fulfilling the *mitzva*. There was a multitude of difficulties to overcome. The first stumbling block: how to translate, explain, or even hint to the Chinese the type of fruit that was sought. All the drawings

אתרוג האצבעות (10

בענין אתרוג האצבעות עיין חזון איש לכלאים (סימן ג' אות ז')
שהסתפק לומר שאולי לימון ואתרוג – ואולי אפילו אשכוליות
ותפוזים – הכל מין אחד לענין הרכבת אילנות, "אך מכל מקום
לענין מצות ד' מינים קבלנו מאבותינו שהוא אתרוג דוקא, והוא פרי
עץ הדר הכתוב בתורה". ואפילו נניח כסברת הסבא קדישא
בתושבותיו (ח"ג סימן י"ב), שמן התורה הלימון כשר למצות ד'
מינים שהוא ממש אותו המין של האתרוג לכל דבר, אך על כל פנים
פסול הוא מדרבנן. וה"נ באתרוג הזה אפילו נניח כסברת החוקרים

9) Rav Abdulla Somech – Shu't Zivchei tzeddek

לו שאלה. סבאם מארן גיין מעיר סכבאן . אחרוג שבארן סככאן חם כמו של בגדאד בלורחו ובסימניו ויש בסם שני א שמחלי האחרוג ללד מעלה ללד הסוטם עולה בו בלורחו ובסימניו ויש בסם שני או שמחלי האחרוג ללד מעלה ללד השום אלבעות מחם אלבעות כמו של בני אדם ממין האחרוג ויעלא באחרוג אי כמו עשרה או מאי אלבעות מסם חלרים ומים קלרים מים דיכו של אחרוג ויעלא באחרוג אי כמו עשרה או היהודים שבעיר הכלאן שולחים ומבילים אחרוגים שמולרים אבל הם ספולים ממוד סשואל והאל אם יכולים ללאח באלו האחרוגים של סעיר ולברך מליחם או הסיבות עמד השואל והאל אם יכולים ללאח באלו האחרוגים של סעיר ולברך מליחם או לאו :

תשובה. לכלונה ים להציא ראים מהא דאי נגמי סוכה דף לו וספקה נקאע פיי הכנות סעיי יו שאם גדלו גדפוק ועשאו כאין גניי אחרת סקול וכו שאם גדלו גדפוק ועשאו כאין גרים אחרת סקול וכו עייש ואת כהיי ביים אחרת משום דאין האחרוגים כך אצל הכא כיין דדרך האחרוגים עלהם כך יחכן שסוא כשני גם יש לדשות זה האחרוג להא דאיי החם צפוף הסעיי שאם כשהם דדוקים זבאו ויולא כחם ואשמשים לים להכי כשאת זאל דצכי הלצוש יולאכ האר כשה משוב לים להכיו כשה אול דצכי הלצוש יולאכ האר מלו האחרוגים הם כערים כריים המשום דרוכה לשה מחום שחם שכי נפרדים אחרוגים החום שחם שכי ושל לוכחו ככל האחרוגים ודוקא צראשו יש אלנשות דכסר ומיים מרום מכי וואל דצכי הלא להאד כאיכו בערים בייש להמות כלים וו אל לאחרוגים ודוקא צראשו שכי וואל בציכו האי

[יון סטובת הכב המוכסק השר יוסף חיים הייון]
האירוי את השאלה ואת שעי הנא עליה עאת מעי העאור הגדול מוחסר נכאו להחיר
האחרונים של שיר הככאן בכזי בשאלה מדין החיום לפי פיי רבינו האי זאל
שהביאו הערוך עי חיים וחדשבאא זאל בחיי סוכה וכוזי בדאק נכאו י וחכה לכאורה ככאה
לוער בקאד דאחרונים אלו המזי בשאלה אין להם סיחר כלל יען כי ודאי גבי אחרוג אין
למעוך על הקיונים לבדם ואין להחיר כי אם אותם שיש לנו בהם קבלה שהם אחרוג אין

שהוא מין אחד ממש עם האתרוג, אך לענין מצוה, על פי פשוטו אין זה בכלל – או מין התורה או מדרבנן – קבלתנו מאבותינו. צבי שכטר עש"ק פ' בא. תשס"ו